

Arbetsmarknaden: Motståndskraftig eller i djup kris?

Arbetslösheten är uppe på krisnivåer men sysselsättningen står pall. Hur mår egentligen den svenska arbetsmarknaden?

Arbetslösheten i Sverige steg till 9,3 procent i oktober, bara en hårsmån från nivåerna under finanskrisen och pandemin. Samtidigt har sysselsättningen hållit emot väl och till och med ökat det senaste året. Två sidor av samma mynt och båda är sanna, menar ekonomerna på LF.

Högre arbetslöshet, men inte fler som förlorat jobbet

Svensk arbetsmarknad har gått på sparlåga i över två år. Räknat sedan sommaren 2023 har arbetslösheten ökat med ungefär 135 000 personer. Men det innebär inte att lika många svenskar har blivit av med jobbet.

– Ungefär hälften av ökningen beror på att jobben blivit färre. Resten handlar om att fler vill och kan arbeta, vilket i grunden är positivt, säger Alexandra Stråberg, chefekonom på LF.

Befolkningstillväxten pressar arbetsmarknaden

Trots att befolkningstillväxten har bromsat in har arbetskraften fortsatt att växa kraftigt även efter pandemin. På tre år har den ökat med över 150 000 personer. För att hålla arbetslösheten nere hade lika många nya jobb behövt skapas, men sysselsättningen har varit i stort sett oförändrad under perioden och sedan sommaren 2023 har den minskat.

– Det är inte massuppsägningar som präglat den här lågkonjunkturen, utan att ekonomin varit för svag för att ta emot alla som vill jobba. Det är de nya och unga på arbetsmarknaden som hamnat i kläm, säger Stråberg.

Hög arbetslöshet – oavsett orsak – är ett problem

Arbetslösheten är ett trubbigt mått, men den höga nivån är ändå ett tydligt tecken på att arbetsmarknaden har problem.

– Oavsett om den höga arbetslösheten drivs av lågkonjunkturen eller av bristande matchning är det ett allvarligt samhällsproblem. Sverige förmår helt enkelt inte ta till vara den växande arbetskraften, säger Alexandra Stråberg.

Ljusning men lång väg till balans

När konjunkturen nu vänder upp väntas arbetsmarknaden stärkas, men återhämtningen blir långsam.

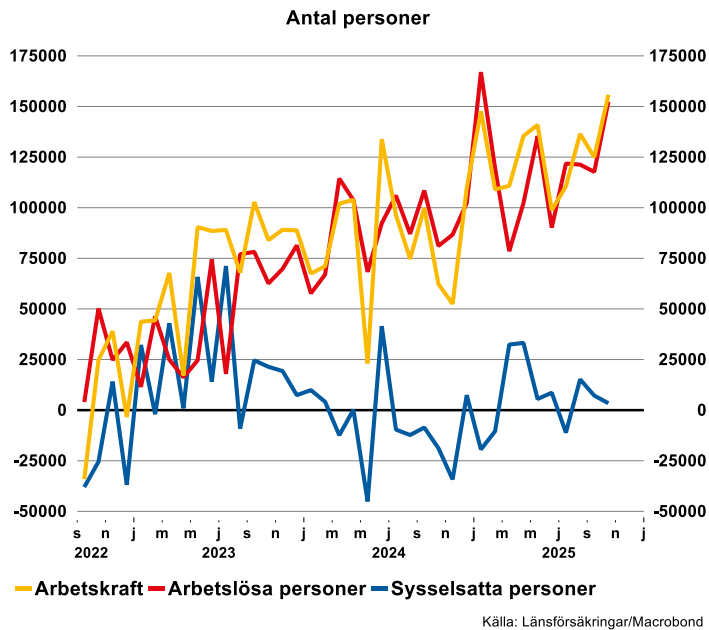
– Det kommer ta 2–3 år innan vi når balans och en arbetslöshet kring 7 procent, avslutar Stråberg.

Fakta: Antalet arbetslösa personer började öka september 2022. Sysselsättningen fortsatte att öka fram till juli 2023. Under det senaste året har sysselsättningen ökat svagt, men eftersom arbetskraften har ökat ännu mer, har arbetslöshetsnivån fortsatt upp.

Statistiken avser SCB:s månatliga AKU-mätning med säsongjusterad data under perioden 2022-09 – 2025-10 resp. 2023-08 – 2025-10.

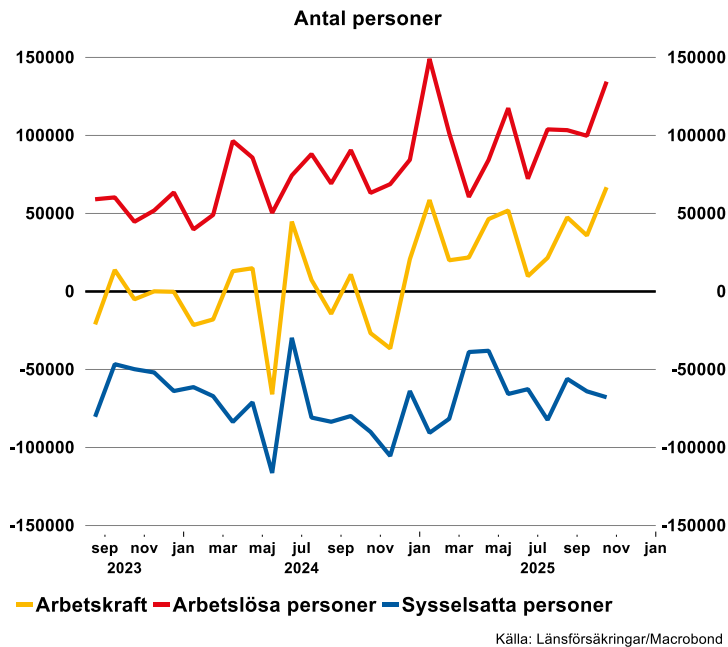
Diagrambilaga:

Sverige: Förändring i arbetskraft, arbetslöshet och sysselsättning sept. 2022 - oktober 2025

Sedan september 2022 har arbetslösheten ökat med ca 150 000 personer, medan sysselsättningen inte har minskat alls.

Sverige: Förändring i arbetskraft, arbetslöshet och sysselsättning aug. 2023 - oktober 2025

Sedan augusti 2023 har arbetslösheten ökat med ca 135 000 personer, medan sysselsättningen har minskat med ca 68 000 personer.